

Bruselj, 5. februar 2021
(OR. en)

5932/21

**Medinstitucionalna zadeva:
2016/0295 (COD)**

COMER 9
CONOP 3
CFSP/PESC 101
ECO 16
UD 36
ATO 8
COARM 14

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj: za generalno sekretarko Evropske komisije:
direktorica Martine DEPREZ

Datum prejema: 4. februar 2021

Prejemnik: generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM-
MIKKELSEN

Št. dok. Kom.: COM(2021) 42 final

Zadeva: POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU o
izvajanju Uredbe (ES) št. 428/2009 o vzpostavitvi režima Skupnosti za
nadzor izvoza, prenosa, posredovanja in tranzita blaga z dvojno rabo

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2021) 42 final.

Priloga: COM(2021) 42 final



Bruselj, 3.2.2021
COM(2021) 42 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

**o izvajanju Uredbe (ES) št. 428/2009 o vzpostavitvi režima Skupnosti za nadzor izvoza,
prenosa, posredovanja in tranzita blaga z dvojno rabo**

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o izvajanju Uredbe (ES) št. 428/2009 o vzpostavitvi režima Skupnosti za nadzor izvoza, prenosa, posredovanja in tranzita blaga z dvojno rabo

1. UVOD

Komisija mora v skladu s členom 23(3) Uredbe (ES) št. 428/2009 (v nadaljnjem besedilu: Uredba) Evropskemu parlamentu predložiti „letno poročilo o dejavnostih, preverjanjih in posvetovanjih usklajevalne skupine za blago z dvojno rabo“. Prav tako mora v skladu s členom 25(2) Uredbe (ES) št. 428/2009 vsaka tri leta Svetu in Parlamentu predložiti „obsežno poročilo o izvajanju in oceni učinka“. Člen 25(3) določa, da se v posebnih delih poročila obravnavajo dejavnosti usklajevalne skupine za blago z dvojno rabo, vzpostavitev varnega in šifriranega sistema za izmenjavo informacij med državami članicami in Komisijo ter izvajanje člena 15(1) in (2) v zvezi s posodobitvami kontrolnih seznamov in člena 24 v zvezi z nacionalnimi kaznimi za kršitev Uredbe. Na podlagi tega je Komisija leta 2013 začela objavljati letna poročila o nadzoru izvoza in je v sporočilu iz leta 2014 o „pregledu politike nadzora izvoza“ priznala¹, da je objava poročil in neobčutljivih informacij o nadzoru, poleg posebnih zahtev iz člena 15, člena 23(3), člena 25(3) in člena 24, ključni ukrep za povečanje preglednosti ter izboljšanje skladnosti gospodarskih subjektov in njihovih zmogljivosti za izvajanje nadzora.

To poročilo, ki ga je pripravila Komisija s prispevki držav članic² v usklajevalni skupini za blago z dvojno rabo, zagotavlja informacije o izvajanju Uredbe v letu 2019, vključuje pa tudi zbirne podatke o nadzoru izvoza za leto 2018.

2. RAZVOJ POLITIKE IN REGULATIVNI OKVIR

2.1 Pregled politike nadzora izvoza

Zakonodajni postopek za posodobitev nadzora izvoza EU, ki se je začel leta 2016³, je v letu 2019 znatno napredoval, saj je Svet junija 2019 sprejel mandat za pogajanja z Evropskim parlamentom, jeseni pa so se med sozakonodajalcema začela tristranska pogajanja. Svet, Evropski parlament in Komisija so v oktobru in novembru 2019 opravili dvoje pogajanj v okviru dialoga.

Komisija je v letu 2019 izvedla vrsto ciljno usmerjenih posvetovanj in navezala stike s ključnimi deležniki iz industrije in civilne družbe. Zlasti je bil 13. decembra 2019 skupaj s finskim predsedstvom Sveta EU organiziran tudi forum o nadzoru izvoza za izmenjavo stališč z deležniki iz industrije in civilne družbe⁴.

2.2 Spremembi Uredbe (ES) št. 428/2009

Posodobitev kontrolnega seznama EU v letu 2019

¹ COM(2014) 244 final z dne 24. aprila 2014.

² Pristojni organi nekaterih držav članic tudi javno poročajo o trgovini z blagom z dvojno rabo.

³ Predlog uredbe Komisije COM(2016) 616 je na voljo na <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?qid=1476175365847&uri=CELEX:52016PC0616>.

⁴ https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2019/december/tradoc_158495.pdf.

Kontrolni seznam EU v Prilogi I k Uredbi je bil v obdobju poročanja spremenjen enkrat, da bi se posodobil seznam blaga z dvojno rabo, za katero velja nadzor. Ta sprememba⁵ je vključevala več kot 300 sprememb, dogovorjenih leta 2018 v okviru večstranskih režimov za nadzor izvoza (večinoma na podlagi sprememb, dogovorjenih na plenarnem zasedanju Wassenaarskega sporazuma leta 2018, pri čemer je bilo veliko sprememb redakcijskih). Priloge II in IV k Uredbi sta bili tudi posodobljeni v skladu s spremembami Priloge I.

S kontrolnim seznamom EU iz leta 2019 je bil zlasti uveden nov nadzor nekaterih diskretnih mikrovalovnih tranzistorjev (3A001b3f), generatorjev signala z določenimi „pasovnimi širinami modulacije radijskih frekvenc“ (3A002d5), programske opreme za obnovitev delovanja mikroročunalnikov/mikroprocesorjev po motnji elektromagnetnega impulza ali elektrostatične razelektritve (3D005), za maske in mrežice, izdelane za optične senzorje (6B002), ter za platforme za zračno izstrelitev nosilnih raket (9A004g). Po drugi strani je bil z njim odpravljen nadzor tehnologije za difuzijsko spajanje za komponente plinskoturbinskih motorjev (9E003a7) in uvedene so bile nove opombe o izvzetju iz nadzora za materiale za absorpcijo elektromagnetnih valov iz „penaste mase z odprtimi celicami“ (1C001) ter za opremo za „informacijsko varnost“, posebej izdelano za „povezano uporabo v civilni industriji“ (5A002). Kontrolni seznam EU iz leta 2019 vključuje tudi spremembe nadzora za obdelovalne stroje za zobnike (2B003), digitalno-analogne pretvornike (3A001a5b) in nadzor večplastnih mask (3B001h) ter za hidrofone, ki delujejo nad 1 000 m (6A001a2a6), podvodna potopna vozila (8A001c) in za detonacijske motorje (9A111).

Objavljeno je bilo „sporočilo o celovitih spremembah“ kot smernica, ki vsebuje pregled vseh tehničnih sprememb kontrolnega seznama blaga z dvojno rabo EU iz leta 2019⁶. Posodobljen in prečiščen kontrolni seznam EU je začel veljati 31. decembra 2019, s čimer je EU omogočil izpolnitev mednarodnih zavez v zvezi z nadzorom izvoza in podprl konkurenčnost izvoznikov EU, kadar so bili nadzorni parametri prilagojeni tehnološkemu razvoju.

Načrti izrednih ukrepov ob brexitu

Svet in Evropski parlament sta dne 25. marca 2019 sprejela Uredbo (EU) 2019/496 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 428/2009 z izdajo splošnega izvoznega dovoljenja Unije za izvoz nekaterega blaga z dvojno rabo iz Unije v Združeno kraljestvo⁷. Ta sprememba je bila del svežnja ukrepov v okviru „načrta izrednih ukrepov v primeru brexita brez dogovora“ za nekatere sektorje, da bi se ublažila tveganja izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije. Vendar je zaradi ratifikacije sporazuma o izstopu postala brezpredmetna.

2.3 Nacionalni izvedbeni in izvršilni ukrepi

Izvedbeni ukrepi

Uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah, vendar določa, da države članice sprejmejo nekatere ukrepe za izvajanje specifičnih določb in da bi bilo treba informacije o teh ukrepih objaviti v *Uradnem listu Evropske unije*. Obvestilo iz leta 2016⁸ vsebuje pregled ukrepov držav članic, vključno z na primer razširitvijo nadzora posredovanja in tranzita, razširitvijo nadzora na blago, ki ni navedeno na seznamu, zaradi

⁵ Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/2199 z dne 17. oktobra 2019, UL L 338, 30.12.2019, str. 1.

⁶ Povzetek sporočila je na voljo na: https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2019/october/tradoc_158393.pdf.

⁷ UL L 85, 27.3.2019, str. 1.

⁸ UL C 304, 20.8.2016, str. 3.

javne varnosti in spoštovanja človekovih pravic, uvedbo nacionalnih splošnih izvoznih dovoljenj, izvajanjem nadzora prenosa znotraj EU za blago, ki ni navedeno na seznamu, ter obveščanjem pristojnih organov.

Države članice so leta 2019 sporočile nove ukrepe: Francija je uvedla nacionalno splošno dovoljenje za izvoz blaga z dvojno rabo za popravilo civilnih zrakoplovov, Združeno kraljestvo pa je posodobilo sedem odprtih splošnih izvoznih dovoljenj in eno odprto splošno dovoljenje za pretovarjanje, da bi se upoštevale spremembe kontrolnega seznama EU o izvozu blaga z dvojno rabo. Poleg tega je Združeno kraljestvo 24. septembra 2019 objavilo smernice o nadzoru izvoza: blago z dvojno rabo, programska oprema in tehnologija, blago, ki se lahko uporabi za mučenje, in radioaktivni viri.

Izvršilni ukrepi

Člen 24 Uredbe določa, da „[v]saka država članica sprejme ustrezne ukrepe, da zagotovi pravilno uveljavitev vseh določb te uredbe. Predvsem predpiše kazni za kršitve določb te uredbe ali tistih, ki so bile sprejete na njeni podlagi. Kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne“. V skladu s členom 25(3)(e) mora poročilo Komisije vključevati poseben del, v katerem se obravnavajo ukrepi, „ki so jih sprejele države članice v skladu s členom 24 in o katerih je Komisija obveščena v skladu z odstavkom 1 tega člena“. Skupaj z letnim poročilom o nadzoru izvoza za leto 2019⁹ je bil objavljen seznam nacionalnih izvršilnih ukrepov, ki je še vedno veljaven.

3. DEJAVNOSTI USKLAJEVALNE SKUPINE ZA BLAGO Z DVOJNO RABO

S členom 23(3) Uredbe se zahteva, da „Komisija Evropskemu parlamentu predloži letno poročilo o dejavnostih, preverjanjih in posvetovanjih usklajevalne skupine za blago z dvojno rabo“, ki vključuje strokovnjake iz Komisije in držav članic, da bi proučili vsa vprašanja v zvezi z izvajanjem nadzora izvoza, da bi se tako v praksi izboljšali njegova doslednost in učinkovitost po vsej EU. Poleg tega člen 25(3)(a) določa tudi, da „[p]osebni deli poročila obravnavajo usklajevalno skupino za blago z dvojno rabo in njene dejavnosti“.

V obdobju poročanja je usklajevalna skupina za blago z dvojno rabo organizirala sedem sestankov in tako potrdila svojo vlogo foruma za posvetovanja o različnih aktualnih temah, opisanih v tem dokumentu.

3.1 Posvetovanja o vprašanjih glede izvajanja – splošna izmenjava informacij

Usklajevalna skupina za blago z dvojno rabo je organizirala *splošno izmenjavo informacij o vprašanjih glede nadzora izvoza*, tudi v podporo posodobitvi nadzora izvoza EU. Usklajevalna skupina za blago z dvojno rabo je izvedla izmenjavo informacij o kaznih in sankcijah v letu 2019 in na podlagi tega objavila „pregled nacionalnih izvršilnih ukrepov“ kot priložo k letnemu poročilu o nadzoru izvoza za leto 2019.

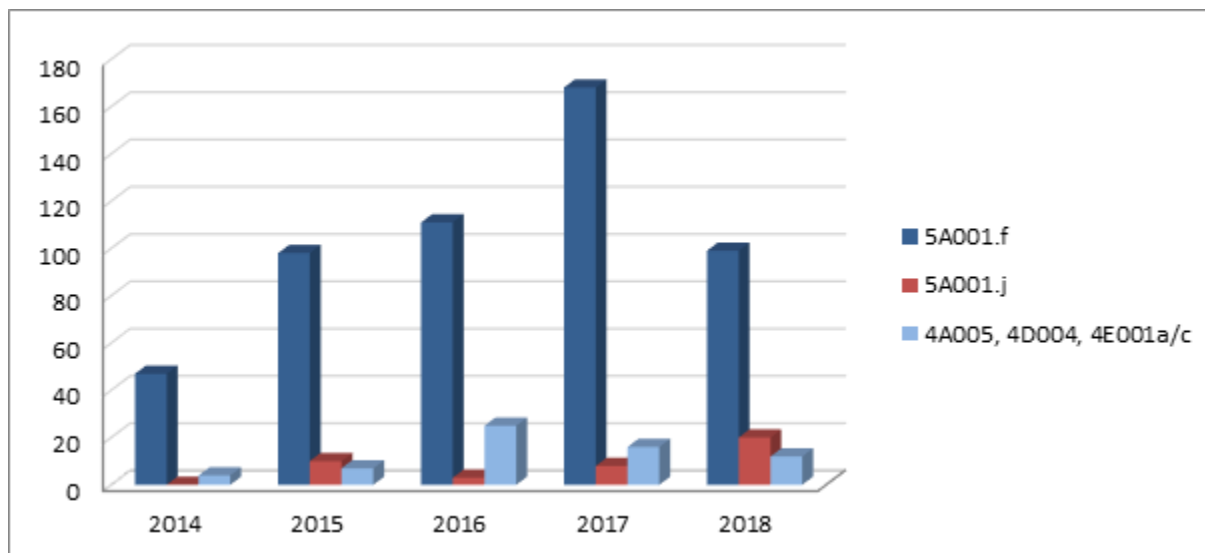
⁹

<https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/index.cfm?fuseaction=list&n=10&adv=0&coteId=1&year=2019&number=562&version=F&dateFrom=&dateTo=&serviceId=&documentType=&title=&titleLanguage=&titleSearch=EXACT&sortBy=NUMBER&sortOrder=DESC#>

Usklajevalna skupina za blago z dvojno rabo je izmenjala informacije o **nacionalnih izvedbenih ukrepih** in pospešila priprave na posodobitev zadevnega obvestila v *Uradnem listu Evropske Unije*.

Usklajevalna skupina za blago z dvojno rabo je pregledala metodologijo in pristop glede izmenjave podatkov ter **zbrala podatke o izdaji dovoljenj** za leto 2018, da bi se izboljšala izmenjava informacij med državami članicami (zlasti glede zbiranja podatkov na podlagi globalnih in splošnih izvoznih dovoljenj) in povečala javna preglednost nadzora EU nad izvozom blaga z dvojno rabo (pri pripravi tega letnega poročila so bili uporabljeni zbirni podatki EU za leto 2018).

Ob upoštevanju razprave o nadzoru blaga za kibernetiski nadzor je usklajevalna skupina za blago z dvojno rabo v letu 2018 izvedla **izmenjavo informacij o izvajanju nadzora tehnologij za kibernetiski nadzor**. Strokovna skupina za tehnologijo nadzora je še naprej zagotavljala forum za *ad hoc* izmenjavo informacij, vendar v letu 2019 ni organizirala sestankov. Podatki, zbrani od držav članic, kažejo zmanjšanje števila dovoljenj (131 dovoljenj v letu 2018, kot je prikazano na spodnji sliki). V istem obdobju je bilo zavrženih 27 dovoljenj za blago za kibernetiski nadzor¹⁰.



3.2 Tehnična izmenjava informacij – vprašanja glede izvajanja

- **Podpora za pripravo posodobitev kontrolnega seznama EU**

Z usklajevalno skupino za blago za dvojno rabo je potekalo posvetovanje o zgoraj navedenem revidiranem kontrolnem seznamu EU. Nacionalni strokovnjaki, pa tudi opazovalci iz Evropskega parlamenta, so se 16. maja 2019 udeležili posebnega zasedanja usklajevalne skupine za blago z dvojno rabo in v predstavitvah poudarili najpomembnejše spremembe kontrolnega seznama EU.

¹⁰ V letu 2018 je bilo izdanih 23 zavrnitev za opremo za prestrezanje ali motenje mobilnih telekomunikacij (5A001.f), dve za sisteme za nadzor komunikacij v omrežju internetnega protokola (IP) (5A001.j) in dve za vdorno programsko opremo (4A005 et al).

- **Tehnična izmenjava informacij o posebnih vprašanjih glede izvajanja**

Usklajevalna skupina za blago z dvojno rabo je razpravljala o več posebnih vprašanjih glede izvajanja z vidika poročil pristojnih organov, na primer glede podatkov o prejemniku in končnem uporabniku na izvoznih dovoljenjih in carinskih deklaracijah, izmenjave informacij na podlagi splošnih izvoznih dovoljenj EU, pristopov k identifikaciji sankcioniranih oseb, vključenih v nadzorovan izvoz, in identifikaciji tretjih strank (prejemnikov in posrednikov) na standardnem obrazcu dovoljenja.

3.3 Smernice EU o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo

Usklajevalna skupina za blago z dvojno rabo je ustanovila tehnično strokovno skupino za oblikovanje smernic o zagotavljanju skladnosti za akademske kroge. Ta je organizirala dva sestanka (13. junija in 16. oktobra 2019) in deležnikom na forumu o nadzoru izvoza 13. decembra 2019 predstavila napredek pri svojem delu.

3.4 Elektronska izmenjava informacij med pristojnimi organi

Komisija mora v skladu s členom 25(3)(b) poročati o „izvajanju člena 19(4)“ in „doseženi fazi pri vzpostavljanju varnega in šifriranega sistema za izmenjavo informacij med državami članicami in Komisijo“. Ob podpori usklajevalne skupine za blago z dvojno rabo je še naprej razvijala elektronski sistem za blago z dvojno rabo, tj. varen in šifriran elektronski sistem, ki ga gostuje Komisija, da bi se podprla okrepljena izmenjava informacij med organi za nadzor izvoza in Komisijo. Usklajevalna skupina za blago z dvojno rabo se je v letu 2019 dogovorila o konkretnih izboljšavah elektronskega sistema za blago z dvojno rabo ter razvila funkcije za podporo *obvestilom o zavrnitvah v skladu s členom 13(5) Uredbe in dvostranskim posvetovanjem med pristojnimi organi v skladu s členom 11 in členom 13(5) Uredbe*. Izvedene so bile tudi druge manjše posodobitve tega elektronskega sistema, na primer decembra 2019 je bil posodobljen seznam blaga v elektronskem sistemu, da bi se upoštevala *posodobitev kontrolnega seznama EU iz leta 2019* na podlagi Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/2199.

Usklajevalna skupina za blago z dvojno rabo je prav tako prek namenske strokovne tehnične skupine še naprej podpirala razvoj „platforme za elektronsko izdajanje dovoljenj“, ki jo bodo pristojni organi uporabljali prostovoljno. Tehnična strokovna skupina za elektronsko izdajanje dovoljenj se je sestala dvakrat, in sicer 18. marca in 14. oktobra 2019, in zagotovila nadaljnjo podporo „pilotnemu projektu elektronskega izdajanja dovoljenj“. Konec leta 2019 sta bila „prototip sprejemne pisarne“ in „prototip zaledne pisarne“ pripravljena, da ju pristojni organi preskusijo, obenem pa so se začele razprave v okviru projekta „Certex“ glede vključitve sistemov elektronskega izdajanja dovoljenj za blago z dvojno rabo v pobudo enotnega okenca za carino. Pilotnemu projektu se je kot peti organ pridružil pristojni organ belgijske Valonije (skupaj s pristojnimi organi Italije, Latvije, Romunije in Grčije). Projekt je bil deležnikom predstavljen na forumu o nadzoru izvoza, ki je potekal 13. decembra 2019. Platforme za elektronsko izdajanje dovoljenj naj bi v okviru navedenih pristojnih organov začele delovati v letu 2020.

3.5 Skupina strokovnjakov EU za blago z dvojno rabo

Leta 2019 so skupina strokovnjakov EU za blago z dvojno rabo, ki jo upravlja Skupno raziskovalno središče Komisije, in strokovnjaki, ki so jih dale na voljo države članice, še naprej zagotavljali pomoč pristojnim organom, ki so zaprosili za tehnični nasvet v zvezi s posameznimi primeri izdaje dovoljenj. Skupaj je bilo v obdobju poročanja šestim pristojnim organom zagotovljenih devet tehničnih nasvetov o klasifikaciji izdelkov.

3.6 Izvajanje in izvrševanje

Usklajevalna skupina za blago z dvojno rabo je izmenjala informacije o izvajanju in izvrševanju nadzora. Glede na razpoložljive podatke je imela mreža EU za nadzor izvoza, ki jo sestavljajo uslužbenci pristojnih organov držav članic za izdajanje dovoljenj in Komisije, leta 2019 več kot 450 uslužbencev. Kar zadeva izvrševanje, je bilo leta 2018 evidentiranih 218 kršitev predpisov o nadzoru izvoza, nacionalni organi kazenskega pregona pa so naložili 85 upravnih kazni in 19 kazenskih sankcij.

3.7 Krepitev zmogljivosti

Usklajevalna skupina za blago z dvojno rabo je leta 2019 podprla dogodek, ki ga je med 17. in 19. septembrom 2019 v Ispri (Italija) organiziralo Skupno raziskovalno središče Komisije v sodelovanju z ministrstvom ZDA za energijo, pri čemer je združeval *12. tehnični seminar Skupnega raziskovalnega središča in Nacionalne agencije za jedrsko varnost (NNSA)*¹¹, namenjen organom za izdajanje dovoljenj, in *8. srečanje za pregled napredka pri usposabljanju za identifikacijo blaga*, namenjeno carinskim organom, kar je vključevalo tudi skupno vajo za carinske organe in organe za izdajanje dovoljenj.

Skupno raziskovalno središče Komisije je predstavilo priročnik za nadzor izvoza kemikalij (Export Control Handbook for Chemicals), v katerem so določene korelacijske oznake za kemikalije (klasifikacijska številka za nadzor izvoza, carinska oznaka, številka CAS¹² kemikalije in ime) v skladu z različnimi trgovinskimi predpisi EU.

3.8 Preglednost in dialog z industrijo in akademskimi krogi

Usklajevalna skupina za blago z dvojno rabo je podprla organizacijo „foruma o nadzoru izvoza“, ki je potekal 13. decembra 2019 v Bruslju v sodelovanju z industrijskimi združenji, podjetji, ki se ukvarjajo z blagom z dvojno rabo, akademiki in organizacijami civilne družbe ter na katerem se je razpravljalo o izvajanju nadzora izvoza EU in zakonodajnem postopku za posodobitev nadzora izvoza EU. Komisija in pristojni organi so leta 2019 organizirali ali se udeležili skupno več kot 205 dogodkov za ozaveščanje industrijskega sektorja.

Usklajevalna skupina za blago z dvojno rabo je pripravila tudi dokumentacijo, da bi izvoznike podprla pri izvajanju uredb. Zlasti v povzetku sporočila o celovitih spremembah iz leta 2019 so v informativne namene povzete spremembe besedila o nadzoru na kontrolnem seznamu EU, ki je bilo uvedeno z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2019/2199¹³.

¹¹ Nacionalna agencija za jedrsko varnost (NNSA) je del ministrstva ZDA za energijo.

¹² Številka CAS je edinstvena številka, ki jo posamezni kemikaliji dodeli Služba za izvlečke o kemikalijah (CAS).

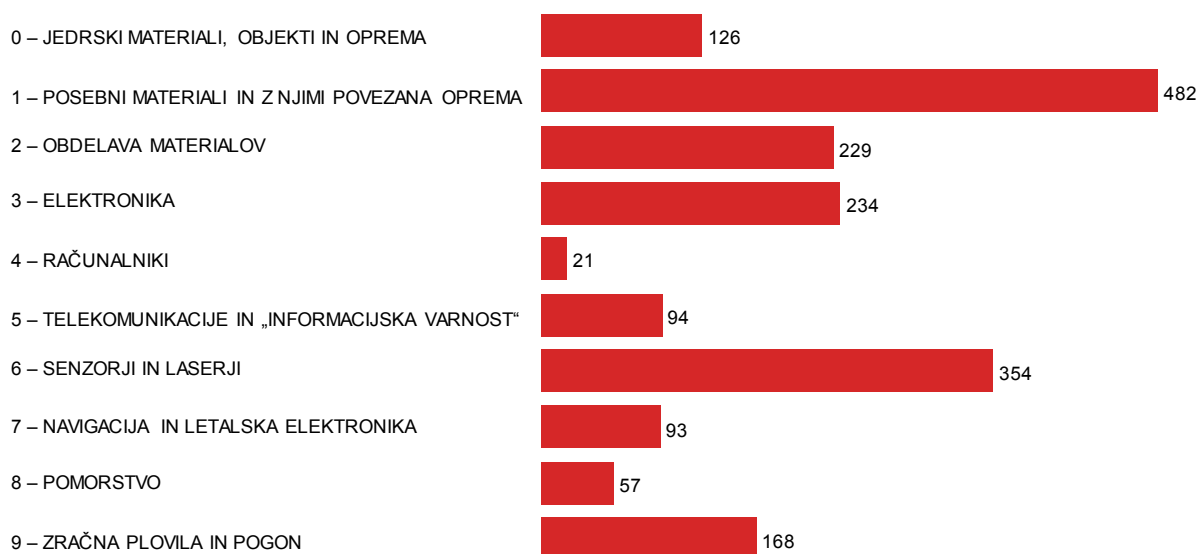
¹³ https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2019/october/tradoc_158392.pdf.

4 NADZOR IZVOZA EU – KLJUČNI PODATKI

Težko je zbrati zanesljive informacije o celotnem izvozu blaga z dvojno rabo (vključno z blagom z dvojno rabo, ki ni navedeno na seznamu), ker ni ustrezno opredeljenega gospodarskega sektorja. Vendar Komisija in države članice zbirajo podatke, ki omogočajo približno oceno izvoza blaga z dvojno rabo, pri čemer ta po eni strani temelji na posebnih podatkih o izdajanju dovoljenj, ki so jih zbrali pristojni organi, po drugi strani pa na statističnih podatkih o carinskih izdelkih, ki vključujejo blago z dvojno rabo. Ocene podatkov o izvozu za leto 2018 so predstavljene v nadaljevanju. Opozoriti je treba, da te ocene ne vključujejo storitev in neopredmetenih prenosov tehnologije, povezanih s trgovino z blagom z dvojno rabo.

4.1 Trgovina z blagom z dvojno rabo v EU: blago in namembni kraji

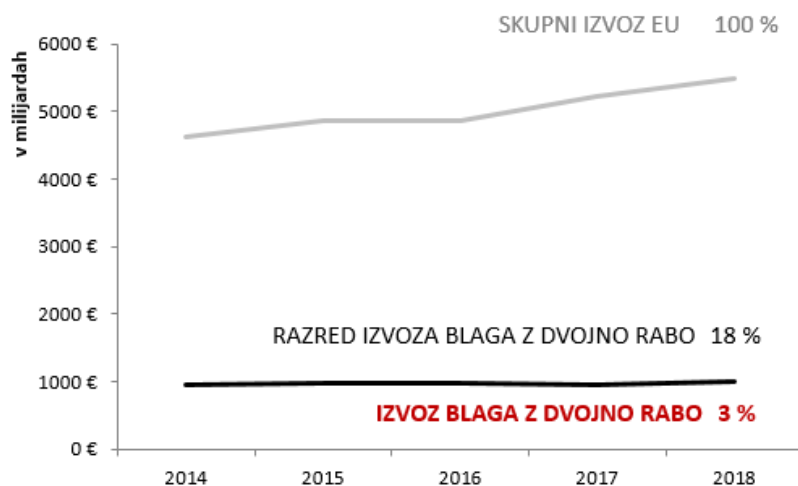
Leta 2019 se je Uredba uporabljala predvsem za izvoz približno 1 858 vrst blaga z dvojno rabo iz Priloge I (t. i. kontrolni seznam EU), ki so razvrščene v deset skupin (slika 1). To blago z dvojno rabo zajema približno 1 000 carinskih izdelkov, vključno s kemikalijami, kovinami in nekovinskimi mineralnimi izdelki, računalniki, elektronskimi in optičnimi izdelki, električno opremo, stroji, vozili in prevozno opremo itd., ki so običajno uvrščeni v visokotehnološki del tega obsežnega in raznovrstnega razreda izdelkov.



Slika 1: Število vrst blaga z dvojno rabo v desetih skupinah iz Priloge I po sprejetju Uredbe (EU) 2019/2199.

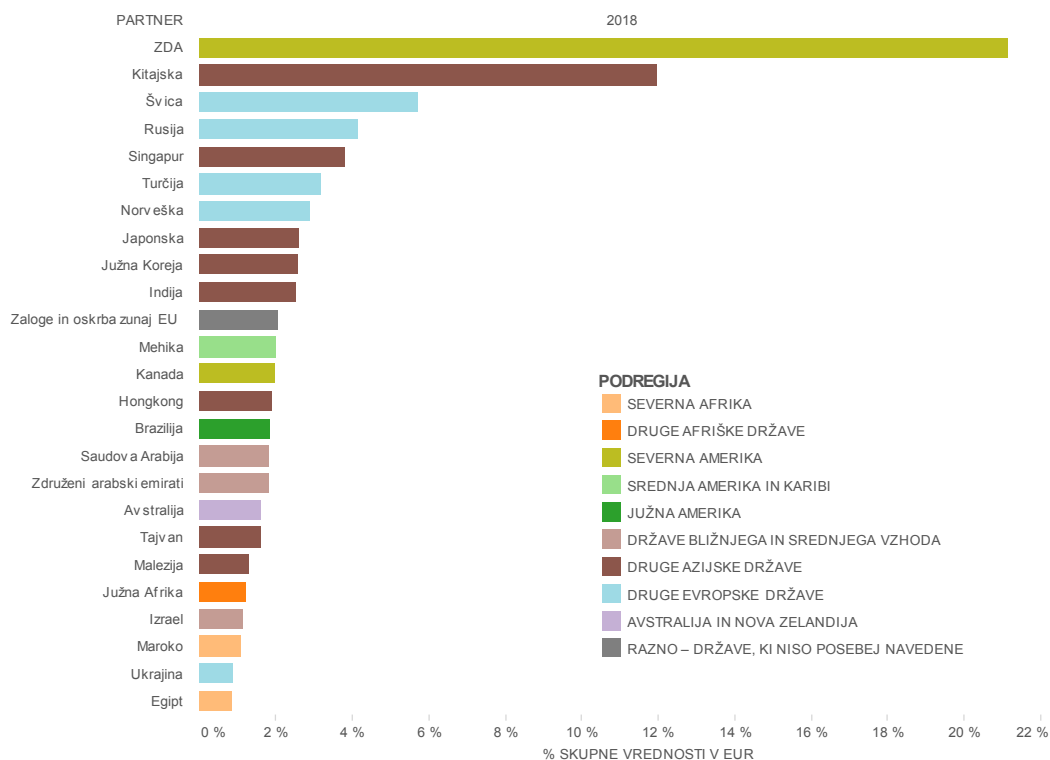
Statistične ocene sorazmerne pomembnosti trgovine z blagom z dvojno rabo kažejo, da izvoz blaga z dvojno rabo predstavlja približno 3 % skupnega izvoza EU (znotraj in zunaj EU) znotraj širokega „razreda izvoznega blaga z dvojno rabo“¹⁴ med carinskimi izdelki, ki lahko v različnem obsegu vključujejo blago z dvojno rabo (slika 2).

¹⁴ Statistična metodologija, ki jo je razvil Skupno raziskovalno središče Komisije, predvideva uporabo korelacijske tabele, ki jo je razvil GD TAXUD in ki povezuje številke klasifikacije dvojne rabe s carinskimi oznakami, ter podatkov iz Eurostatove podatkovne zbirke COMEXT in podatkov o izdaji dovoljenj. Pojem *razred izvoza blaga z dvojno rabo* se nanaša na obsežen in raznovrsten razred izdelkov, ki vključuje blago z



Slika 2: Statistične ocene izvoza blaga z dvojno rabo znotraj in zunaj EU.

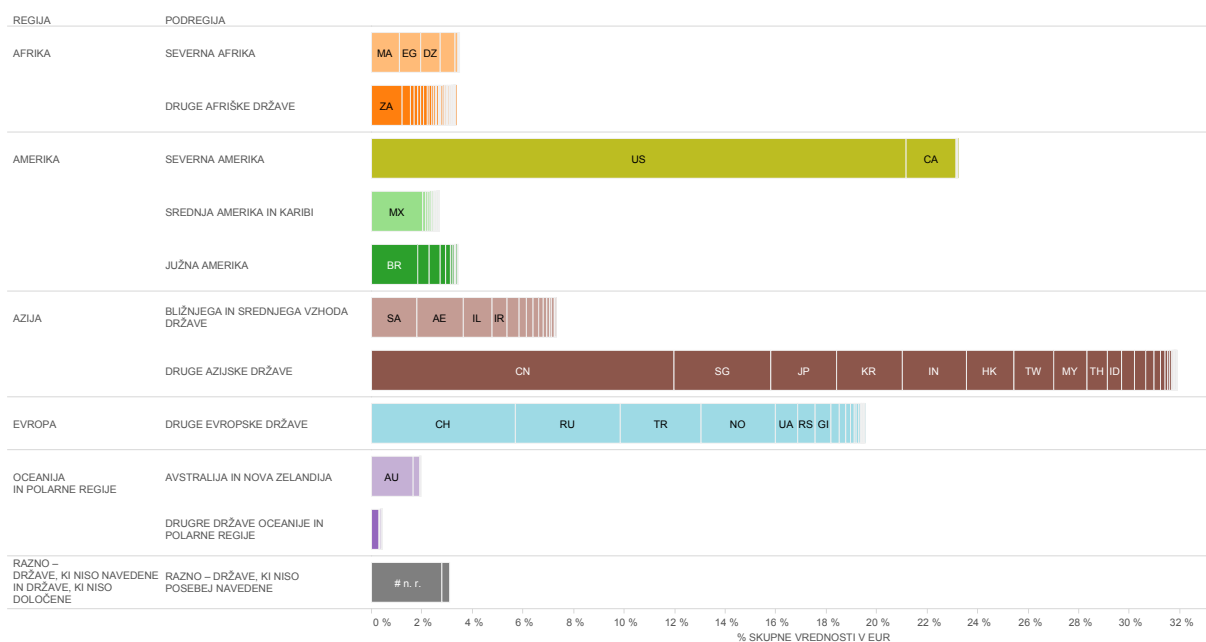
Statistične ocene kažejo tudi glavne namembne kraje za izvoz in to, da je velik del izvoza blaga z dvojno rabo usmerjen v države, navedene na splošnih izvoznih dovoljenjih Unije. Namembne države odražajo strukturo izvoznega trga EU glede zadevnih izdelkov ter olajševanje trgovine s splošnimi izvoznimi dovoljenji Unije (sliki 3 in 4)¹⁵.



dvojno rabo. Trgovina z blagom z dvojno rabo poteka *znotraj* tega razreda izdelkov, vendar ni izenačena s trgovino tega razreda, saj velika večina izdelkov *znotraj razreda izvoza blaga z dvojno rabo* dejansko ni blago z dvojno rabo.

¹⁵ „Zaloge in oskrba zunaj EU“ so opredeljene kot dostava zalog za ladje in zrakoplove. „Razno – države, ki niso posebej navedene“ vključuje države in ozemlja, ki niso navedeni v okviru trgovine s tretjimi državami (tj. te oznake se običajno uporabljajo za blago, dobavljeno na objekte in naprave na morju).

Slika 3: Ocene izvoza blaga z dvojno rabo EU: prvih 25 namembnih držav izvoza in njihove podregije leta 2018.



Slika 4: Ocene izvoza blaga z dvojno rabo EU: namembne države leta 2018 po regijah in podregijah.

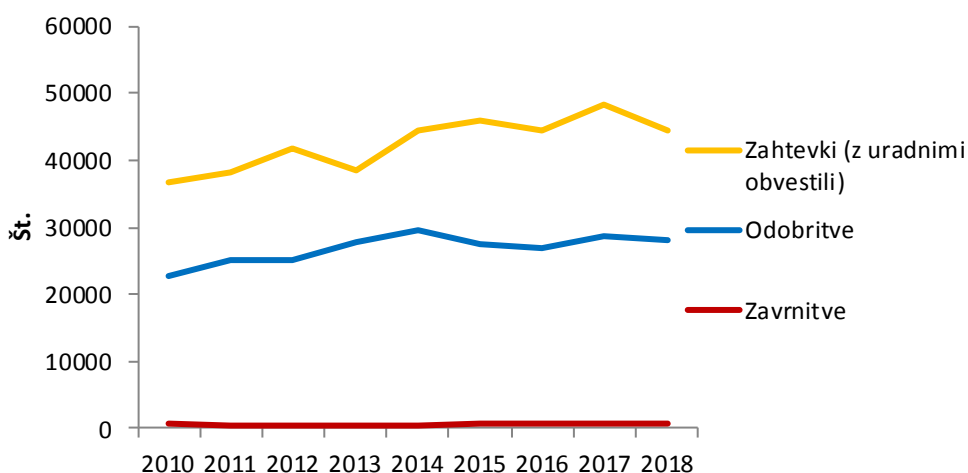
4.2 Nadzor EU nad trgovino z blagom z dvojno rabo: zahtevki, dovoljenja in zavrnitve

Usklajevalna skupina za blago z dvojno rabo je ob upoštevanju člena 19(2) Uredbe, ki določa, da „[d]ržave članice sprejmejo vse potrebne ukrepe za vzpostavitev neposrednega sodelovanja in izmenjave podatkov med pristojnimi organi, da bi izboljšali učinkovitost režima Skupnosti za nadzor izvoza“, izmenjala podatke in informacije o izdaji dovoljenj, da bi se izboljšalo razumevanje nadzora izvoza in njegovega učinka na gospodarstvo. Nekateri podatki, zbrani za obdobje poročanja, so navedeni spodaj, vendar je treba opozoriti, da vse države članice ne zbirajo vseh podatkov. Zato informacije v nadaljevanju predstavljajo le približne ocene skupnih količin in vrednosti v okviru podatkov, ki so jih dale na voljo države članice.

Skupna vrednost¹⁶ zahtevkov je dosegla 50,7 milijarde EUR, nadzorovani izvoz blaga z dvojno rabo pa je tako predstavljal 2,6 % skupnega izvoza zunaj EU. Odobrena trgovina z blagom z dvojno rabo je znašala 41,5 milijarde EUR, kar predstavlja 2,1 % skupnega izvoza zunaj EU, večina transakcij pa je bila odobrena na podlagi individualnih dovoljenj (približno 25 349 izdanih enotnih dovoljenj leta 2018) in globalnih dovoljenj (po njihovi vrednosti). Zavrnjen je bil le majhen delež izvoza: leta 2018 je bilo izdanih približno 791 zavrnitev, kar predstavlja približno 0,69 % vrednosti nadzorovanega izvoza blaga z dvojno rabo v zadevnem letu in 0,02 % skupnega izvoza zunaj EU.

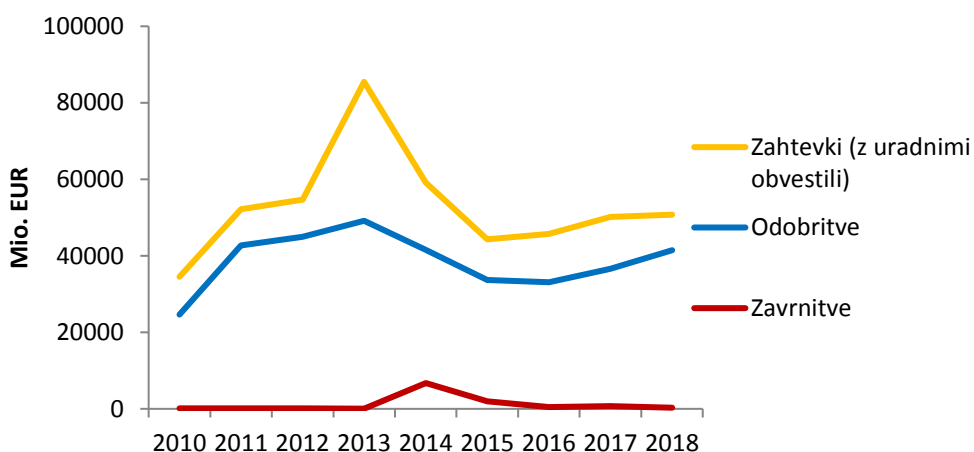
¹⁶ Ta znesek vključuje vrednost za zahtevke za dovoljenja in uradna obvestila na podlagi splošnih izvoznih dovoljenj.

Obseg nadzorovanega izvoza



Slika 5: Obseg (število) odobritev in zavrnitev v obdobju 2014–2018¹⁷.

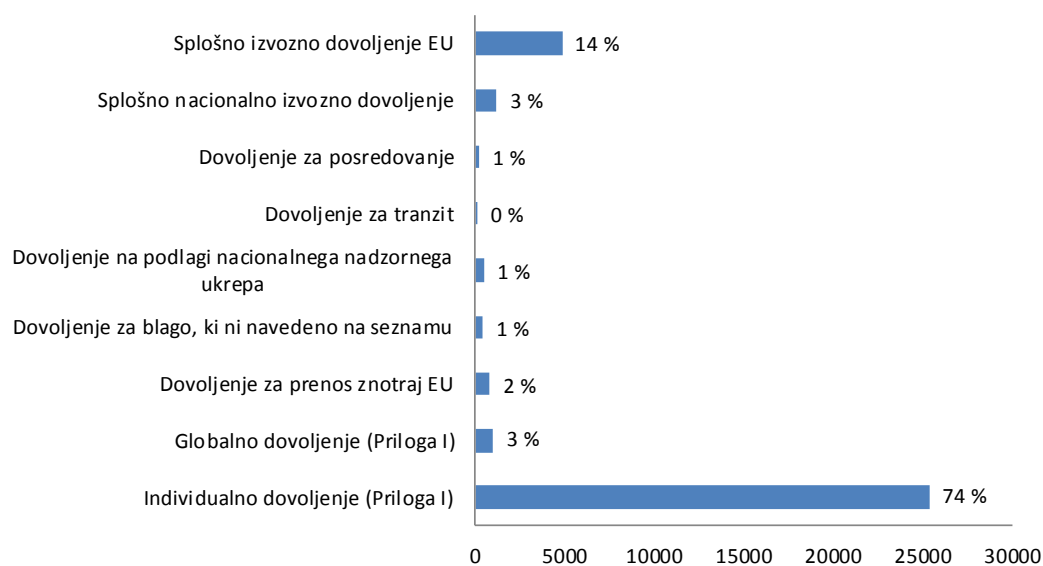
Vrednost nadzorovanega izvoza



Slika 6: Vrednost (v milijonih EUR) odobritev in zavrnitev v obdobju 2014–2018.

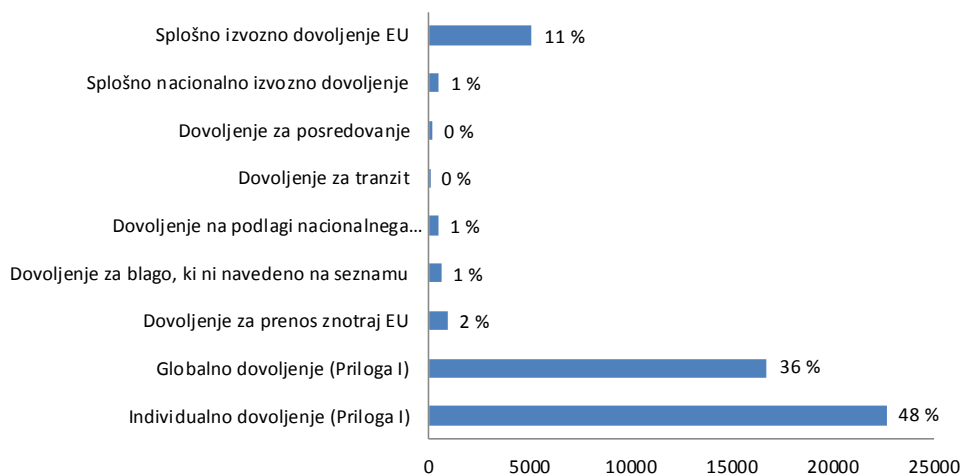
¹⁷ Na slikah 5 in 6 podatki za postavko „Zahtevki“ zajemajo vse zahtevke za dovoljenja, vključno z uradnimi obvestili v skladu s splošnimi dovoljenji, kar daje okvirni podatek o „nadzorovanem izvozu“, tj. vrednosti izvoza zunaj EU, za katerega se izvede postopek izdaje dovoljenja. Kadar niso bili na voljo podatki o zahtevkih, so na grafih uporabljeni podatki o dovoljenjih kot okvirni podatki za podatke o zahtevkih. Podatki o „dovoljenjih“ se nanašajo na izvoz blaga z dvojno rabo, ki je odobren na podlagi individualnih in globalnih dovoljenj. Opozoriti je treba, da ni nujno, da se zahtevki ujemajo s skupnim številom odobritev in zavrnitev, saj je bilo več zahtevkov morda preklicanih ali pa niso bili zaključeni v istem letu. „Zavrnitev“ se nanaša na obseg in vrednost zavrnjenega izvoza.

Obseg dovoljenega izvoza glede na vrsto dovoljenja v letu 2018



Slika 7: Obseg (število) odobritev po vrstah dovoljenj leta 2018.

Vrednost dovoljenega izvoza glede na vrsto dovoljenja v letu 2018



Slika 8: Vrednost (v milijonih EUR) odobritev po vrstah leta 2018.

5. SKLEPI

Komisija Evropski parlament in Svet poziva, naj se seznanita s tem poročilom v okviru ustreznega izvajanja pooblastil Komisije, ki so bila nanjo prenesena z Uredbo.